

Svensk författningssamling

Lag om ändring i brottsbalken

Utfärdad den 14 augusti 2026

SFS 2026:1528

Publicerad
den 14 augusti 2026

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om brottsbalken²

dels att 32 kap. 3 § ska upphöra att gälla,

dels att nuvarande 32 kap. 3 a § ska betecknas 32 kap. 3 §,

dels att 1 kap. 6 §, 29 kap. 7 §, 32 kap. 1 och 4 §§ och 38 kap. 20 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 32 kap. 1 a och 1 b §§, av följande lydelse.

1 kap.

6 §³ För brott som någon har begått innan han eller hon fyllt femton år får det inte dömas till påföljd.

För brott som någon har begått när han eller hon var fjorton år får det dock dömas till påföljd om

1. det för brottet inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i fyra år, eller

2. det är fråga om försök, förberedelse eller stämpling till sådant brott som avses i 1.

29 kap.

7 §⁴ Om någon har begått brott innan han eller hon fyllt arton år ska hans eller hennes ungdom beaktas i skälighetsomfattning vid straffmätningen. Vid denna bedömning ska hänsyn tas till den tilltalades ålder vid tidpunkten för brottet och till brottstypen. Rätten får då döma till lindrigare straff än vad som är föreskrivet för brottet.

För brott som någon har begått innan han eller hon fyllt arton år får det inte dömas till svårare straff än fängelse i arton år.

¹ Prop. 2025/26:293, bet. 2025/26:JuU41, rskr. 2025/26:435.

² Senaste lydelse av

32 kap. 3 § 2006:891

32 kap. 3 a § 2021:1103.

³ Senaste lydelse 1988:942.

⁴ Senaste lydelse 2021:1103. Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket tas bort.

1 §⁵ Den som har begått brott innan han eller hon fyllt arton år får dömas till ungdomsvård om han eller hon har ett särskilt behov av vård eller annan åtgärd enligt socialtjänstlagen (2025:400) eller lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga och sådan vård eller åtgärd kan beredas den unge. Vården och åtgärderna ska syfta till att motverka att den unge utvecklas ogynnsamt.

Den som har fyllt arton år när dom meddelas får dömas till ungdomsvård endast om det finns särskilda skäl för det. Den som har fyllt tjugoeft år vid denna tidpunkt får inte dömas till ungdomsvård.

Ungdomsvård får dömas ut endast om socialtjänstens planerade åtgärder kan anses tillräckligt ingripande med hänsyn till brottslighetens straffvärde och art samt den unges tidigare brottslighet.

1 a § När påföljden bestäms till ungdomsvård gäller följande.

1. Om åtgärderna ska vidtas med stöd av socialtjänstlagen (2025:400), ska rätten besluta en föreskrift om att den unge ska följa det ungdomskontrakt som upprättats av socialnämnden. Innehållet i kontraktet ska framgå av domen.

2. Om åtgärderna ska vidtas med stöd av lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, ska den vårdplan som upprättats av socialnämnden fogas till domen.

1 b § Om det genom brottet har uppkommit skada på egendom får rätten, i samband med att den dömer till ungdomsvård, föreskriva att den unge på tid och sätt som anges i domen ska biträda den skadelidande med visst arbete. Föreskriften ska avse arbete som syftar till att avhjälpa eller begränsa skadan eller annars framstår som lämpligt med hänsyn till brottets och skadans art. En sådan föreskrift får beslutas endast med den skadelidandes samtycke och under förutsättning att det bedöms vara ägnat att främja den unges anpassning i samhället.

4 §⁶ Om den dömde i väsentlig grad bryter mot vad som gäller för honom eller henne enligt en föreskrift vid ungdomsvård om att han eller hon ska följa ett ungdomskontrakt eller enligt en dom på ungdomstjänst eller ungdomsövervakning, får rätten på talan av åklagare undanröja den påföljd som dömts ut för brottet och bestämma en ny påföljd för detta. I stället för att undanröja påföljden får dock rätten meddela den dömde en varning, om det är en tillräcklig åtgärd.

Om, av annat skäl än som anges i första stycket, den planerade vården eller de planerade åtgärderna enligt ett ungdomskontrakt eller en vårdplan inte kommer till stånd eller vården eller åtgärderna kommit att i väsentlig grad avvika från vad som planerats i kontraktet eller vårdplanen, får rätten på talan av åklagare undanröja den påföljd som dömts ut för brottet och bestämma en ny påföljd för detta. Detsamma gäller om, av annat skäl än som anges i första stycket, en dom på ungdomstjänst inte till väsentlig del kan fullgöras inom skälig tid eller, beträffande ungdomsövervakning, de föreskrivna åtgärderna enligt en verkställighetsplan inte kommer till stånd eller åtgärderna kommit att i väsentlig grad avvika från vad som föreskrivits i verkställighetsplanen.

⁵ Senaste lydelse 2025:403.

⁶ Senaste lydelse 2020:617.

Om mer än en påföljd undanröjs får rätten bestämma en gemensam påföljd för den samlade brottsligheten.

Om rätten beslutar om undanröjande enligt första eller andra stycket ska den, när den nya påföljden bestäms, ta skälig hänsyn till vad den dömden har undergått till följd av den undanröjda påföljden eller de undanröjda påföljderna.

38 kap.

20 §⁷ Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om ersättning från staten för skador som har orsakats av den dömden vid sådant oavlönat arbete som avses i 27 kap. 2 a § första stycket, 28 kap. 2 a § första stycket och 32 kap. 2 §.

1. Denna lag träder i kraft den 10 september 2026.

2. För ungdomsvård som har dömts ut i förening med böter gäller 32 kap. 4 § i den äldre lydelsen.

3. För ungdomstjänst som har dömts ut enligt den upphävda 32 kap. 3 § gäller 38 kap. 20 § i den äldre lydelsen.

På regeringens vägnar

JOHAN FORSSELL

Elin Bellander
(Justitiedepartementet)

⁷ Senaste lydelse 2006:892.